

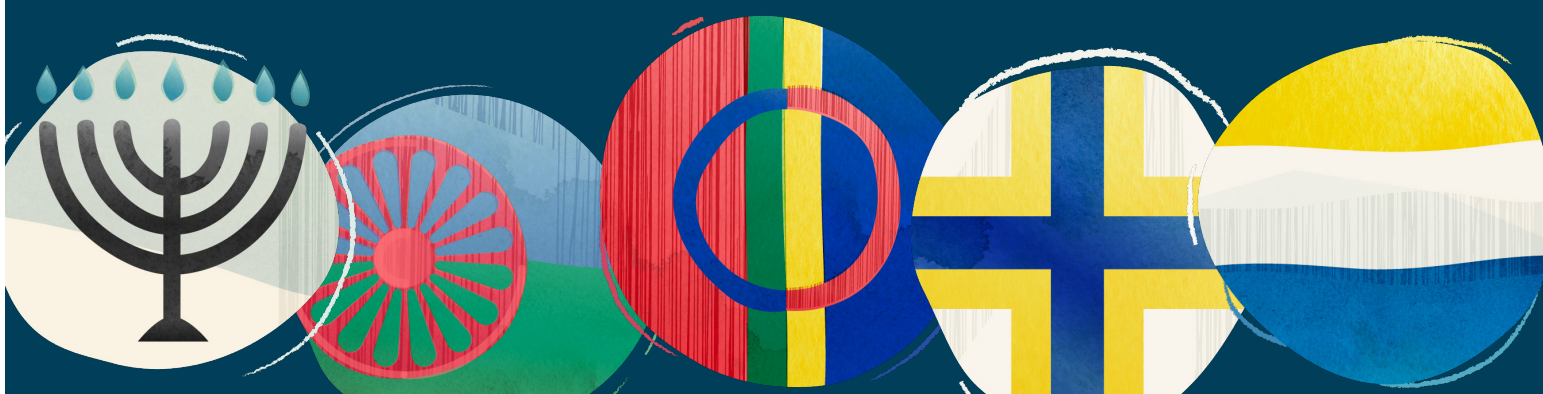
Program **Minoritetsveckan i Gävleborg!**

29 september–5 oktober

Under Minoritetsveckan synliggörs och uppmärksammas Sveriges nationella minoriteter och minoritetsspråk via konserter, teatrar, föreläsningar och mycket mer.

Scanna QR-koden eller besök
regiongavleborg.se/minoritetsveckan
för mer information och se hela programmet för veckan

Aktiviteter som pågår hela veckan

Bokbord på länets bibliotek

Flera av länets bibliotek har under hela Minoritetsveckan ställt i ordning bokbord med information och böcker om av och med nationella minoriteter.

Tid: Hela veckan under bibliotekens ordinarie öppettider

Plats: Se mer information hos ditt närmaste bibliotek

Bläddra - e-böcker på nationella minoritetsspråk

Kungliga bibliotekets tjänst. Fråga personalen så visar de hur du kan använda bläddra.

Tid: Hela veckan under ordinarie öppettider

Plats: Hofors bibliotek, Hofors

Språkpaket på de nationella minoritetsspråken

Kom och hämta ett språkpaket till ditt barn på finska, samiska, meänkieli, romani chib eller jiddisch. Språkpaketerna är framtagna av Region Gävleborg.

Tid: Hela veckan under ordinarie öppettider

Plats: Hofors bibliotek, Hofors

Utställning "Det tysta arvet" om folk mord på romer under andra världskriget

Öppet för allmänheten. Utställningen är ett samprojekt mellan Folkets hus och Hofors bibliotek.

Tid: Hela veckan under ordinarie öppettider

Plats: Hofors bibliotek, Hofors

Utställning: Folkets hus. Bokbord: Biblioteket

Utställning "Idag är jag rom"

Öppet för allmänheten. Utställningen är ett samprojekt mellan Entré ungdom och Hofors bibliotek. En utställning från Läns museet om att vara ung rom i Sverige idag

Tid: Hela veckan under ordinarie öppettider

Plats: Hofors bibliotek, Hofors

Film på Bio 7:an

Plats: Bio 7:an på Agnes Kulturhus, Gävle

Digital tipspromenad i Nordanstig: Xrundan med minoritetstema

Hela veckan finns möjlighet att gå någon av kommunens Xrundor, digitala tipspromenader, och svara på frågor kopplade till nationella minoriteter. I slutet av veckan lottas vinnare bland de som deltagit.

Tid: Under hela veckan

Plats: Runt om i Nordanstigs kommun

[Se platser för tipsrundan](#)

Utställning Hitförda av krigets stormar

Utställningen handlar om de finska krigsbarnen och är utlånad av Läns museet Gävleborg.

Tid: 29 september–5 oktober 12.00–15.00

Plats: Staffans kyrka, Staffansplan, Gävle

[Mer information om utställningen](#)

Aktiviteter som pågår hela veckan

Stoltjude

Utställning, som bygger på berättelser från Instagramkontot @stoltjude, handlar om hur det är att vara ung jude i Sverige idag.

Tid: 29 september–10 oktober

Plats: Alfta bibliotek, Ovanåkers kommun

Tema Sveriges minoriteter

Temaskyltning av böcker och information om Sveriges minoriteter

Tid: 29 september–4 oktober

Plats: Alfta och Edsbyns bibliotek, Ovanåkers kommun

Bortom stereotyperna – En utställning om romer och resande idag.

I denna utställning får vi möta fem stycken romer från fyra olika grupper och höra deras berättelser om livet som rom. Syftet med utställningen är att sprida kunskap om romer och minska fördomar och diskriminering.

Tid: 9 september–5 oktober

Plats: Sättra bibliotek, Gävle

Fri entre. Ingen anmälan krävs.

Bortom stereotyperna – En utställning om romer och resande idag.

I denna utställning får vi möta fem stycken romer från fyra olika grupper och höra deras berättelser om livet som rom. Syftet med utställningen är att sprida kunskap om romer och minska fördomar och diskriminering.

Tid: 29 september–5 oktober

Plats: Studieförbundet vuxenskolans lokaler i Hudiksvall

Fri entre. Ingen anmälan krävs.

Måndag 29 september

Dra ända in i Hälsingland: resandehistoria i det tidigmoderna lokalsamhället

De resandes historia finns i lokalsamhället, bland Hälsingegårdarna och längs landsvägarna däremellan. Utifrån pågående forskning berättar Måns Höög om detta samspel; om hur resande skrev brev till landshövdingen för sin rätt att äga stugor och gårdar, om resande linhandlare och intressanta personöden inom och utom Hälsingland.

Måns Höög är historikerstudent och knuten till Hälsinglands museum genom arvsfondsprojektet Nya berättelser om världsarvet, där unga söker ny kunskap som gör att skildringen av Världsarvet Hälsingegårdar breddas.

Tid: 18.00

Plats: Hälsinglands museum, Hudiksvall

Lär dig mer om våra nationella minoriteter

Under dagen visar vi filmer om våra nationella minoriteter samer, judar, tornedalingar, romer och sverigefinnar. Vi varvar med filmer på de nationella minoritetsspråken (svensk text).

Tid: 10.00–16.00 (drop in)

Plats: Biblioteket, Bergsjö

Samer i Nordamerika: Varför hamnade de där och hur ser de på sin samiska identitet idag, så långt från Sápmi?

Kom och ta del av Sofie Weijosdotter Pettersson föreläsning: Samer i

Nordamerika: Varför hamnade de där och hur ser de på sin samiska identitet idag, så långt från Sápmi? Kostnadsfritt, ingen föranmälan krävs.

Tid: 18.00–19.00

Plats: Hasselagården, Hassela

Nationella minoriteter i Sveriges historia

Följ med på en resa genom Sveriges mångkulturella historia och lär dig mer om de nationella minoriteterna – samer, tornedalingar, sverigefinnar, romer och judar. Föreläsningen belyser deras kulturer, historia och betydelse för Sverige från 1000-talet till modern tid, men också den försvenskningsspolitik som riktades mot dem. Föreläsaren prof. emeritus Lars Elenius har varit ledamot i Sannings- och försoningskommissioner för tornedalingar, kväner och lantalaiset.

Tid: 13.00–14.00

Plats: Gävle Slott eller livesänt via teams.

[Anslut för att delta digitalt](#)

[Mer information \(pdf\)](#)

Häng med GRIF

Kom och häng med GRIF hos oss på Entré Ungdom. Vi bjuder på fika. För alla i årskurs 6–18 år.

Tid: 18.00–19.00

Plats: Entré ungdoms fritidsgård, Hofors

Vi tipsar om böcker och andra medier på temat nationella minoriteter

Tid: 17.00

Plats: Biblioteket, Bergsjö

Program

17.00 Vi tipsar om böcker som du kan läsa tillsammans med dina barn.

Fikapaus

18.00 Vi tipsar om böcker för vuxna.

Boktips för vuxna på temat nationella minoriteter kommer även genomföras vid fler tillfällen:

17 oktober 13.00 Gnarps bibliotek,

21 oktober 15.00 Harmångers bibliotek,

12 november 17.00 Hassela bibliotek

"Samiska spår i Gävleborgs län" såsom de sista sockenlapparna i Torsåker

Föredrag med Ingela Broström från Länsmuséet Gävleborg. Öppet för allmänheten.

Tid: 18:00

Plats: Hofors bibliotek, Hofors

Bokfrukost med boktips

Personal från biblioteket och kommunen tipsar om böcker på temat nationella minoriteter medan besökarna äter frukost.

Tid: 7.30–9.00

Plats: Agnes Kultuhus, Gävle

[Mer information](#)

Författarbesök med Åke Lundgren om boken Sápmis jättinna

Författaren Åke Lundgren berättar om den samiska kvinnan Christina Catharina Larsdotter (1819–1854) som av andra även kallades "Stor-Stina".

Christina var ovanligt lång och reste runt i Sverige för att visas upp inför publik. Efter hennes död grävdes kvarlevorna upp och såldes till Karolinska institutet för forskning. Längre trodde man att hennes kvarlevor förstörts i en brand men de hittades 2022 och förra året kunde hennes skelett återbördas och begravas på Malå kyrkogård.

Tid: Tisdag 30 september 19.00

Plats: Café August på Kulturhuset Glada Hudik, Hudiksvall.

Fri entré.

Onsdag 1 oktober

Föreläsning av Richard Schill

Richard Schill föreläser utifrån utställningen Hitförda av krigets stormar. Samtal och fika efter programmet.

Tid: 17.00

Plats: Staffans kyrka, Staffansplan, Gävle

[Mer information](#)

Samråd: Vilka behov finns bland minoriteter i vår kommun?

För att ta reda på vilka behov som finns bland minoriteter i vår kommun bjuder vi in till ett samråd. Vi vänder oss till dig som bor i Nordanstigs kommun och identifierar dig som tillhörande en av Sveriges fem nationella minoriteter: samer, romer, judar, tornedalingar och sverigefinnar.

Observera att föranmälan till samråd krävs. Anmäl dig till folkhalsa@nordanstig.se senast onsdag 24 september.

Tid: 18.30–20.00

Plats: Hasselagårde, Hassela

Den skogsfinnska migrationen

Föredrag med Anna Ø Forsberg, forskare inom den skogsfinnska kulturen. Föredraget arrangeras i samverkan med FINNSAM – Finnbygder i samverkan.

Tid: 18:00

Plats: Läns museet Gävleborg, hörsalen

[Mer information](#)

Bokbord med FINNSAM

FINNSAM har ett bokbord i entréhallen på museet med trycksaker, litteratur och information.

Tid: 16:00–19:30

Plats: Läns museet Gävleborg, entréhallen

Till bokbordet är det fri entré.

Ett samtal om diskriminering, antiziganism och inkludering

Välkommen till ett samtal med deltagare från Gävles romska internationella förening. Vi kommer att tala om diskriminering, antiziganism och inkludering.

Tid: 17.00–17.45

Plats: Sättra bibliotek, Gävle

Fri entre. Ingen anmälan krävs.

Diskrimineringsbyrån Gävleborg besöker Sättra bibliotek.

Diskrimineringsbyrån Gävleborg kommer att finnas på plats och svara på frågor.

Tid: 17.45–18.15

Plats: Sättra bibliotek, Gävle

Fri entre. Ingen anmälan krävs.

Samer i Dellenbygden

Om Dellenbygdens samer från 1600-talet till början av 1900-talet. Den dramatiska berättelsen om fördrivningen av 18 samer från Bjuråker 1728 och hur det gick till när en del samer fick stanna. Vad vet vi om renskötseln och samernas hantverk i form av tenntrådsarbeten och rotslöjd? Hur var relationerna med majoritetssamhället och hur bodde man?

Tid: 18.00

Plats: Delsbo bibliotek, Delsbo

Fri entré. Vi bjuder på fika.

Bokträff- Koka Björn

Vi fikar och samtalar om Koka björn av Mikael Niemi inför kommande författarbesök med Niemi på Kulturhuset Glada Hudik den 16 oktober.

Tid: 18.00

Plats: Hudiksvalls bibliotek, Hudiksvall

Föranmälan biblioteket@hudiksvall.se eller 0650-19650 senast 26 september.

Böcker finns tillgängliga att låna för bokträffens deltagare på Hudiksvalls bibliotek, säg till vid anmälan om det behövs.

[Mer information](#)

Resandefolkets historia i Hälsingland

Sebastian Casinge från Hälsinglands museum berättar om resandehistoria med särskilt fokus på Hälsingland.

De resande eller resandefolket är en

gammal svensk minoritet med rötter i tidig romsk invandring. I det gamla bondesamhället – där man gick under nedsättande namn av "tattare", "skojare" och "zigenare" – livnärde man sig på kringresande handel, småhantverk och utförande av tjänster, exempelvis förtenning och hästkastning.

Idag ingår de resande i den nationella minoriteten romer, tillsammans med senare invandrade romska grupper.

Tid: 18.00–19.00

Plats: Connie Dellkrantz rum, Kulturkvarteret, Bollnäs

Fri entré. Välkommen!

[Mer information](#)

Filmvisning av filmen Taikon

De självbiografiska böckerna om Katitzi gjorde Katarina Taikon till en av våra mest lästa och älskade författare. Innan dess hade hon gjort sig känd som en karismatisk kämpe för mänskliga rättigheter. Genom unika bilder får vi följa ett fascinerande livsöde som gjorde ett tydligt avtryck på Sverige under åren då folkhemmet växte fram och den grupp som lämnades utanför - romerna.

Tid: 18.00–19.30

Plats: Biosalongen, Bergsjögården, Bergsjö

Kostnadsfritt, ingen föranmälan krävs.

Fredag 3 oktober

Angry Birds

Kom och spela Angry Birds med en gigantisk slangbella tillsammans med oss i parken vid Folkan. Blir du Hofors Angry Birds mästare? För alla.

Aktiviteten genomförs av Entré Ungdom.

Tid: 15.00–17.00

Plats: Parken vid Folkets hus, Hofors

När judarna kom till Norrland

Per Hammarström, historiker och docent vid Mittuniversitetet i Sundsvall, föreläser om judisk historia i Norrland. Föreläsningen utgår ifrån Hammarströms bok Nationens styvbarn: judisk samhällsintegration i några Norrlandsstäder 1870-1940.

Tid: 13.00

Plats: Hälsinglands museum, Hudiksvall

Café Världen under Minoritetsveckan

Tid: 15.00–19.00

Plats: Café August på Kulturhuset Glada Hudik, Hudiksvall

Program:

15.00 Fika och mellis

15.00 Skapande inspirerat av de nationella minoriteternas kultur

16:30 Soppa och bröd

17.00 Barnaktivitet i Rådhusalen

18:00 Konsert med Anna Heikkinen & Längtans Kapell som spelar finsk tango på svenska och finska

19.00 Tack och hej då

Historier från Gästrikland / Trolldom, björnskallar och väsen

Hör historier från när skogsfinnarna kom till Sverige via Gävle hamn, om spännande livsöden och tragiska händelser men också om en vardag mitt i en besjälad värld.

Under berättarstunden får du också höra om skogssamer i Gästrikland men också yrket stads och sockenlappar. Vi avslutar med några lokala sägner samt ett par spökhistorier.

Robert Fors och Fredrik Bäck från succépodcasten Historier från Hälsingland gästar Agnes Kulturhus och berättar Historier från Gästrikland!

Tid: 13.00–14.00

Plats: Agnes Kulturhus, Gävle

Författarbesök

Ali Jonasson Finnkampen

Tid: 18.00–19.00

Plats: Stadsbiblioteket Söderhamn

Skogsfinnedag i Hassela

Tid: 10.00–15.00

Plats: Ersk-Matsgården, Hassela

Program

10.00–11.00 Ersk-Matsgården öppen.

Möjlighet att se skärmutställningen
Mottiland.

11.00 Invigning av ny vandringsstig
Stigen sträcker sig cirka 3 km mellan
Ersk-Matsgården och Kölsjön. Kläder efter
väder, vi går oavsett! Ingen kostnad eller
föranmälan.

13.30 Filmvisning och fika

Vid ankomst till Kölsjölokalen runt cirka

13.00 Mingel och nyinvigning av den gamla
biografen som var aktiv under 1950- och
60-talet. Entréavgiften är 100 kr och inklu-
derar kaffe och smörgås.

Ola Säll, pensionerad journalist och tidigare
Afrikakorrespondent för Svenska Dagbladet,
visar två kortfilmer om skogsfinnarna i
Kölsjön. Den ena om den första tiden då
bosättarna slog ned sina pålar i bygden och
den andra om utvandringen till Amerika
med Joris Pelle i spetsen. Slut cirka 15.00.

Minibuss tillbaka till Ersk-Matsgården
erbjuds för den som önskar.

Ett arrangemang i samarbete med

Kölsjölokalens intresseförening.

Raka Bananer

Musikföreställning för hela familjen.

Tid: 13:00–13:40

Plats: Skottes Musikteater, Gävle

[Mer information](#)

Finsk sagostund

Helena Havala läser sagor på finska för
barn upp till och med 7 år.

Tid: 10.15–11.00

Plats: Bomhus bibliotek, Gävle

[Mer information](#)

Lördagspyssel

Pyssel för barn och familj. Gör en
Himmeli-mobil av sugrör

Tid: 10.00–14.00

Plats: Bomhus bibliotek, Gävle

[Mer information](#)

Söndag 5 oktober

Familjedag på museet: Romsk kultur och historia

Tid: 12.00–16.00

Plats: Hälsinglands museum, Hudiksvall

Program

13:00 Föreställningen KATITZI = MOD i hörsalen.

Med utgångspunkt i Katarina Taikons självbiografiska barnböcker om Katitzi berörs frågor om kunskap, fördomar, rättigheter & mod ur ett historiskt perspektiv. Sedan tar vi det in i nutiden – vem är dagens Katitzi? Passar från 8 år i vuxet sällskap. Begränsat antal platser. Anmäl dig genom att maila klara.nygren@hudiksvall.se eller ring/smsa 072 214 29 57

12.00-15.30 Skapande inspirerat av romsk kultur inne i stora konferensen på entréplan. Drop-in.

15.00 Öppen visning av utställningen "Rosa Taikon- konsten och kampen". Samling nere vid entrén.

I utställningen möter du en berättelse där konst och kamp var oskiljaktiga. Rosa Taikon var inte bara en av Sveriges främsta silversmeder; tillsammans med systemen Katarina blev hon också en av sin generations mest profilerade samhällsdebattörer. Systrarnas opinionsarbete var av stor betydelse för den grupp som idag kallas romer – en nationell minoritet med lagstadgade rättigheter.

Visningen tar ca 40 minuter. Begränsat antal platser. Anmäl dig genom att maila klara.nygren@hudiksvall.se eller ring/smsa 072 214 29 57.

[Mer information](#)

Mässa på finska och svenska

Tid: 11.00–12.30

Plats: Staffans kyrka, Staffansplan, Gävle

Henrica Enström, präst, Andrew Canning, musiker Noomi Väcklén, diakon

[Mer information](#)